

ANSGAR TEOLOGISKE HØYSKOLE

SEMINAROPGAVE

Emnegruppe:

KRL 100 – Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap.

Modul:

KRL106– Kirkens tro.

Kurs:

Dogmatikk.

Gør rede og drøft spørqs-målet om den kristne dåb.

Undervisnings periode: fra og med uge 17-22.

Dato for indlevering: 30. maj. 2003.

Vejlednings lærer Reidar Salvsen

Kandidat nr. 217.

Antal ord: 3575.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.0.	INDLEDNING	3
1.1.	OPGAVEFORSTÅELSE	3
1.2.	AFGRÆNSNING	3
1.3.	LÆSEVEJLEDNING.....	4
2.0.	SYND, FRELSE, TRO & POSTMODERNISME I LYSET AF DÅBEN.....	5
2.1.	ARVESYNDEN OG SYNDSFORLADELSE	5
2.2.	FRELSETILEGNELSEN OG HVORDAN VI FÅR DEL I KRISTI FRELSERVÆRK.....	6
2.3.	TRO I NYTESTAMENTLIG FORM – DÅBEN DER SKER I TRO	7
2.3.1.	<i>Barnets tro</i>	8
2.3.2.	<i>Andres tro for barnet</i>	9
2.3.3.	<i>Troen som gave</i>	9
2.4.	DÅBEN I DEN POSTMODERNE TID.	10
2.5.	RÆSONNATION	10
3.0.	AFSLUTNING	11
	LITTERATURLISTE	12

1.0. INDLEDNING

1.1. Opgaveforståelse

Dåbs spørgsmålet har altid være årsag til splittelse. Jesu største formaning i NT er at vi skal elske Gud og derefter medmennesker, det er derfor trist at dette spørgsmål tit og ofte gør det modsatte. Men når det er sagt, er det kristne dåbs spørgsmål langt fra uproblematisk. De forskellige kristne kirker mener alle, at dåben er vigtig og derfor bliver emnet desto mere omdiskuteret.

I de forskellige konfessioner bliver dåbens praksis fastsat efter den dogmatiske opfattelse. Dermed bliver dåbs spørgsmålet «*hvad dåben giver, hvad den udfører, hvorfor den er en del af kristenlivet, og hvordan den hænger sammen med troen på Jesus Kristus og frelsen*»?

Det centrale i dåbs spørgsmålet bliver derved ikke tidspunktet på dåben, men læren der ligger bag dåben, som eksempelvis derefter sætter tidspunktet.

I denne sammenhæng bliver arvesynden og syndsforladelse centrale begreber, som opgaven vil se på i lyset af dåbs spørgsmålet. Ligeledes bliver synet på frelsetilegnelsen og hvordan vi få del i Kristi frelserværk. Tro vil også være et begreb vi må se på når vi snakker om dåbs spørgsmålet.

Det bliver her vigtigt at skrive, at jeg ikke forstår opgaven sådan, at jeg skal prøve at give et svar på dåbs spørgsmålet, men drøfte det i lyset af Luthersk og Baptistisk tankegang.

Opgaven vælger at bruge Troens dåb og voksen dåb i flæng. Selvom at en Baptist ikke ville bruge vendingen "Voksen dåb".

1.2. Afgrænsning

I forhold til de forskelle konfessioner der findes, vælger opgaven at fokusere på det lutherske og baptistiske dåbssyn. Derved afgrænser opgaven sig fra det katolske og metodistiske dåbssyn.

Ser vi på verdensbasis er der flere der bliver Katolsk døbt i forhold til henholdsvis Baptistisk og Luthersk. Derfor er den katolske dåb i udgangspunktet interessant, da den er så udbredt. Men jeg har valgt at fokusere på Skandinavien og dermed bliver det Katolske dåbssyn en minoritet. Derfor afgrænser opgaven sig fra et Katolsk dåbssyn.

Den metodistiske dåb er heller ikke stort udbredt i Skandinavien, set i forhold til baptistisk og luthersk. Derfor afgrænser opgaven sig også fra dette dåbssyn.

Ved baptistisk dåbssyn og Luthersk dåbssyn regnes alle de konfessioner som henholdsvis praktiserer givet dåbssyn. Hermed tager opgaven ikke direkte hensyn til forskellige konfessionelle retninger der findes inden for sammen dåbssyn.¹

Opgaven vælger ikke at argumentere ud fra hvordan dåben i praksis blev udført på apostolisk tid. Da opgaven ser på disse argumenter som gæsteri.²

¹ Dermed bliver Baptistisk samfund, Pinseæoliske samfund, Trosbevægelserne, Missionsforbundet osv. kørt over samme konfessionelle dåbsopfatning. Dette er i udgangspunktet problematisk da disse konfessioner på nogle områder står i kontrast til hinanden. Den samlede Lutherske konfession er mere samstemt i denne sammenhæng.

² RBLM DNK & DNB; s29/s38: Hvorvidt der blev udført barnedåb på apostolisk tid. Hvorvidt dåb med fuld neddykning er en forudsætning for at det virkelig er en dåb.

1.3. Læsevejledning

Ud fra opgaveordlyden vælger jeg at skrive en opgave der løbende redegør og drøfter dåbs spørgsmålet.

Først skal vi se på arvesynden og syndsforladelse i forbindelse med de forskellige konfessioners dåbssyn. Videre vil opgaven se på hvordan henholdsvis den lutherske og baptistiske kirke ser på frelsetilegnelsen og hvordan vi får del i Kristi frelserværk. Derefter vil begrebet *tro* blive behandlet i lyset af dåben.

Når vi nærmer os afslutningen vil dåbs spørgsmålet blive drøftet, op mod det postmoderne Skandinavien vi lever i.

Som afslutning på hoveddelen giver opgaven en ræsonnation af dåbs spørgsmålet. Opgaven afsluttes med at svare kort på spørgsmålene i opgaveforståelsen via en opsummering.

2.0. SYND, FRELSE, TRO & POSTMODERNISME I LYSET AF DÅBEN.

2.1. Arvesynden og syndsforladelse

Efter baptistisk syn er barnet under arvesynden, men pga. barnets forstandmæssige uskyldighed ser man barnet under Jesu nåde. Barnet behøver derfor ikke et nådemiddel, for at være under frelsen.

I de menigheder hvor troens dåb bliver praktiseret er barnevelsignelse en normal ting. Dvs. at barnet bliver båret frem og menighedens præst, pastor eller ældste/menighedsråd velsigner barnet. Dette gør man pga. at Jesus gjorde det (Matt 19;15 og Mark 10;16). De samme vers, plus det tilsvarende i Lukas 18;15-17 bruges som argumenter på at børn allerede er under nåden. En Baptistisk argumentation ville være; *"Lad de små børn være; I må ikke hindre dem i at komme til mig, for Himmeriget er deres. Og han lagde hænderne på dem og gik derfra"* (Matt 19;15). Først siger Jesus at himmeriget er deres og derefter velsigner han barnet. Dvs. barnet har allerede tilgang til himmeriget før velsignelsen. Barnevelsignelsen er altså ikke et alternativ for barnedåben, da barnevelsignelsen ikke ses på som nådemiddel. Dåben bekræfter derved løftet om syndsforladelse.

Dvs. at man i baptistisk teologi skelner mellem synd og overtrædelser.³ Der skal en bevist synds-overtrædelse til før mennesket er skyldigt. Som Bibel belæg for dette kan man tage 5 Mos 1;39 *"Og jeres småbørn, ..., som endnu ikke kender forskel på godt og ondt,..."*. Handlingen for dette vers går ikke på dåb eller den GT praksis af renselses badet⁴, men på Guds tale/løfte på at den nuværende slægts børn skal komme ind i ka'ananæernes land. Uanset udlægning står denne bisætning, med en oplysning fra et menneske barn; at småbørn ikke kan kende forskel på ondt og godt.

Men da kan vi sætte spørgsmål ved hvornår kan da et barn dette. I hvilken alder er barnet i stand til at skelne mellem synd og overtrædelser. For dette tidspunkt må da afgøre dåbens tidspunkt. I normal praksis af troens dåb bliver "barnet" først døbt som teenager. Det vil være de færreste der vil påstå, at barnet først da kan skelne forskel på *ondt og godt*.⁵ Hvornår går da et barn fra og være under nåden til at være under arvesynden?

Fra Baptistisk hold vil man da ikke vægt lægge arvesynden på samme måde. Baptister vil helst ikke bruge ordret *Arvesynd*, da det primært er Luthers lære der her i Skandinavien har defineret ordret. Som Paulus skriver i Rom 5;13-14 at synd kan ikke opregnes uden loven, gør han det fordi at loven aktualiserer synden, og gør den til overtrædelse, mener Eidberg.⁶ Vi må kende loven om at komme til syndserkendelse. Et lille barn kan derfor ikke være under arvesynden, hvis en sådan findes, da barnet ikke kender loven.

Et modargument ville være at Guds gerninger er kendt i naturen siden skabelsen, så hans væsen og vilje og dermed lov er immanent i naturen (Rom 1;20-23). Der findes derved ikke nogen undskyldning for at loven ikke skulle gælde for et barn. *"Slik vi mennesker er etter syndefallet, står vi derfor alle under Guds dom (Rom 3;9-23, Ef 2;3). Dette gjelder både små og store, både spedbarn og voksne."*⁷

³ RBLM DNK & DNB; s17.

⁴ 3 Mos. 10. Renselses badet i GT.

⁵ 1 Mos 3;5 da slangen frister Eva bliver samme vending om at kende ondt og godt brugt om den kundskab som Eva og Adam tilegner sig ved syndefaldet. Det kan betyde at Menneskeheden ved syndefaldet får evnen til at kende og skelne mellem godt og ondt. Men hvorfor står der så at børn ikke kan dette? Er dette en kundskab som kommer med alderen?

⁶ Eidberg; 1982; s20

⁷ Sannes; 1982; s79

2.2. Frelsetilegnelsen og hvordan vi får del i Kristi frelserværk.

Dåben udføres både baptistisk og luthersk ”i faderens, sønnens og Helligåndens navn” i lydighed mod Jesu Kristi befaling (*Matt 28,18ff*).

I luthersk tradition er frelsen ved dåben blevet vægtlagt.⁸ Her bruges gerne *1 Pet 3,21* ”dåb, som nu frelser jer”. Men det er vigtigt at forstå, at Lutheranerne ikke mente at dåben frelser alene. Hvis du er døbt og ikke tror og ikke efterfølger Jesus, hjælper dåben ikke på din frelse. Dåben frelser ikke den vantro. Leif Andersen skriver ”men alligevel kan vi sige, at den troende blev frelst i dåben”⁹. Dåben er da en del af kristenlivet, fordi den bliver starten på at mennesket får del i Kristi frelserværk.

I baptistisk tradition bliver dåben en *lydigheds handling* og selve dåbs akten bliver en bekendelse overfor Kristus, andre (menigheden), djævelen og dig selv at du vil følge Jesus. Dermed sætter man ikke ligheds tegn mellem dåb og frelse.

Som argument for frelse uden dåb bruges gerne røveren på korset som Jeses lovede evigt liv, selvom han ikke var døbt. Et mod argument til denne påstand ville være at røveren tilhørte den gamle pagt, dvs. at dåben ikke var indstiftet endnu. Dermed siger man at dåben som vi kender den i dag, først blev stiftet ved Jesu himmelfart via missionsbefalingen.¹⁰

Det er dog normal tankegang i de kirkesamfund, hvor troens dåb praktiseres, at dåben får en form for frelsende betydning. Dvs. at man ser på dåben som et led i frelsesmodtagelsen, eller har sin plads i frelsesoplevelsen¹¹. Men man er stadig meget stærk understreger af, at dåben ikke på nogen måde bevirker til frelse, men bevidner den.¹²

I luthersk teologi bruges det græske ord for bad som synonym med dåb. Hermed dukker der en masse flere vers op, som bekræfter dåben som frelsende og rensende fra synd.¹³ ”Dåben” som verb finder vi også som syndstilgivende i ApG. 22;16 ”...lad dig døbe og få dine synder vasket af..”.¹⁴

Der findes ikke eet centralt frelsesudtryk eller eet centralt frelsesbillede, der ikke i NT et eller andet sted er knyttet sammen med dåben, med undtagelse af forsoningen og forligelsen, som sker ved korset.¹⁵ Dermed bliver der to nåder;

⁸ Andersen; 1998; s20ff

⁹ Andersen; 1998; s21

¹⁰ Her vægtlægges den sakramentale opfattelse af dåben, som er kendetegnende ved Luthers lære i forhold til baptsismen som ikke ser sakramentalt på dåben.

¹¹ Modalsli og Engedal; 1994 ;s195

¹² 1. Pet 3;21 afvises som direkte betydning af *frelse*, men følgesætningen som lyder «en god samvittigheds pagt med Gud» vægtlægges i stedet sådan at dåben får en mere symbolsk betydning i tilegnelsen af frelsen. Det baptistiske syn siger da at; *troen alene frelser*.

¹³ Bibelvers om bad som frelsende og rensede (vers udlægning ifl. Andersen; Andet fact s20-27):

- *Ef 5;25-28*: Her sammenlignes dåben ligefrem med et skønhedsbad.
- *Tit 3;4-6*: Vi genfødes ved dåben og bliver fornyet ved den Helligånd.
- 1 Kor 6;11: Et eks. på retfærdiggørelse og helligelse i dåben.
- *Gal 3;27*:. Det vil dermed sige de som ikke er døbt, er ikke ikklædt Kristus.
- Hebr. 10;22: Dette kan rent grammatisk ikke bruges som et direkte argument for dåben er det frelsende vand, der giver god samvittighed over for Gud.. Men i lyset af, hvor tydeligt de andre tekster siger det, kan vi vist godt tillade os at læse også denne tekst som en sammenknytning af dåben og den gode samvittighed i retfærdiggørelsen.
- *Joh 3;5*: Det, der er født af kødet, er kød, og det, der er født af ånden, er ånd. »Kødet« er i bibelen ikke kroppen, men vores syndige natur. Børn behøver frelse.

¹⁴ Det er ikke direkte vandet der vasker dine synder væk, men hvor Herrens navn påkaldes, kan almindeligt vand altså pludseligt noget nyt. Vandet med Guds ord kan vaske synd af, mener Andersen; 1998; s23

¹⁵ Andersen; 1998; s25f.

1. Forsoningens nåde på korset.
2. Genfødselsens nåde i dåben.

Dåben ses på som en pagt i luthersk teologi, og dermed bliver Kol. 2;11-12¹⁶ for nogen en stadfæstelse af tidspunkt, da jødernes gamle pagt ved omskærelsen skete som 8 dage gammel¹⁷.

Hele den tanke med at sætte badet lig dåben vil baptisten ikke vægtligge eller endda ikke bekræfte. For denne tanke forudsætter at vanddåben og åndsdaaben er den samme (se Tabel). I begge syn er man enig om at Helligånden gives som *pant*¹⁸ til den der kommer under nåden¹⁹. Men frelses tilegnelsen er forskellig.

Luthersk tradition	Baptistisk ”vanlige” ²⁰ teologi
<p style="text-align: center;">Vanddåben = Åndsdaaben</p> <p style="text-align: center;">Denne sker kun en gang da der kun er én dåb.</p> <p>Åndsdaaben forudsætter tro, som gives som gave af Gud i dåben (se afsnit 2.3.)</p> <p>Åndsfylde²¹; at Helligånden igen og igen påfylder os som er kristne og modtog Helligånden i Dåben.</p> <p>Frelsen tilegnes i dåben, og Helligånden modtages.</p>	<p style="text-align: center;">Vanddåben ≠ Åndsdaaben.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Du modtager gerne den Helligånd i dåben, men åndsdaaben kan godt ske før vanddåben eller efter.</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>↙ ↘</p> <p>Frelse el. Åndsfylde</p> <p>Åndsdaaben sker enten fordi en person bliver frelst og dermed modtager Helligånden. Eller fordi den allerede kristne bliver fyldt af ånden på ny²¹.</p> </div> </div>

2.3. Tro i nytestamentlig form – Dåben der sker i tro

I både det Lutheranske og Baptistiske dåbssyn ses troen som en forudsætning for at få del i frelsen som dåben formidler/bekræfter. Men troen vægtlægges forskelligt. Fra Luthersk side har og er det vigtigt at sige, at du er frelst ved troen alene. Fra baptistisk hold er troen i sammenhæng med dåben, dvs. på bekendelse af troen fra den døbte, døbes der. Begge konfessioner deler opfattelsen af at tro både gives ved Guds værk²², men også at troen er noget mennesket yder²³. Disse to ”trosveje” bruges forskellige i de to konfessioner.²⁴

For at understrege troens vigtighed i henhold til det baptistiske dåb, tages ofte dåben af hofmanden frem (ApG. 8) som eksempel.²⁵ Tro forudsætter derved en refleksion og personlig overbevisning, og kan derved ikke findes hos et lille barn. Troen som en gave fra Gud kan i udgangspunktet ikke gives til et barn.

¹⁶ ”I ham blev I også omskåret, ikke med hånden, men ved at aflægge det syndige legeme, ved omskærelse til Kristus, v12 da I blev begravet sammen med ham i dåben, og i den blev I også oprejst sammen med ham ved troen på Guds kraft, der oprejste ham fra de døde.”

¹⁷ 1 Mos 17;7-14.

¹⁸ Sannes;1978;s83/84

¹⁹ Klar til at blive frelst på dommedag.

²⁰ Det vil ikke være alle baptister som mener at Helligånden kan modtages før dåben. Eidberg; 1982; s18.

²¹ Ef. 5;18. ”...men lad jer fylde af Ånden..”

²² Guds gave Luk 17,5; Ef 2,8 / Kraft ved Helligånden 1 Kor. 12,3 / Ved Gud hjælp Fil 1,6.

²³ Troen ved bekendelsen frelser Rom 10;9-10.

²⁴ RBLM DNK & DNB; s21ff

²⁵ Hofmanden bliver døbt på hans bekende tro. Først forkyndelse, der fører til tro og bekendelse, som I sidste instans bekræftes ved dåben. ApG. 8.

Fra luthersk side kan vi da nævne Jeremias²⁶ og Johannes døberens²⁷ som fra moderens skød var fyldt af ånden og dermed havde tro (se afsnit 2.3.3.). Denne resumering forudsætter det førnævnte perspektiv med sammenhængen mellem tro, Helligånden og dåb. Dermed vil en baptist sige at denne dåb skyldes andet end at barnet har en tro, nemlig Gud som giver *Åndsfylden*.

I ApG. 10,43ff hvor Peter prædiker om ”*at enhver, som tror på ham, skal få syndsforladelse ved hans navn... kom Helligånden over alle, der hørte ordet*” (43b-44). Her forudsætter det at personen ved forkyndelsen får tro, altså tror på sandheden i forkyndelsen ved egen refleksion og forståelse. Ligesom hofmanden fik tro og på denne blev døbt, ser Peter heller ikke nogen grund til at de uomskårne hedninger blev døbt, da de nu havde fået Helligånden og dermed først troen ved forkyndelsen (Rom 10;17)²⁸. Men i dette baptistiske argument ser vi hvordan troen gives ved Helligåndens gerning. Men i sidste instans vil baptisten hævde at selve dåbshandlingen skal udføres på en personlig bekendelse.

En forudsætning for at Luthersk dåb kan finde sted, er ved et ønske og anmodning om dåben. Denne anmodning kan derved lige så godt komme fra den udøbte voksne eller forældrene til det lille spædbarn. Dermed bliver troen i det lutherske syn Guds handling i dåben.²⁹

Dette leder os hen på spørgsmålet om et spædbarn kan tro eller modtage tro?

2.3.1. Barnets tro

Leif Andersen³⁰ mener at der er to sider af troen, som han defineres således: Der er for det første troen som overbevisning, den voksne bevidste tro. Den formidles til os gennem ord, og vi kan udtrykke den og bekende den i ord. Men der er også troen som tillid, hvor vi kommer til Jesus, klammer os til ham og stoler på ham. Og den kan måske ikke altid udtrykke sig selv med ord. Hebr 11;1 ”*Tro er fast tillid til det, der håbes på, overbevisning om det, der ikke ses*”. Leif Andersen mener ikke at man direkte kan udlede denne opdeling af Hebr. 11;1, men dette paralleludtryk kommer frem med begge sider. Det er denne tillidens tro som et barn kan have, ja endda et spædbarn. Her bruges Luk 18;17³¹ til at forklare at de spædbørn som forældrene ville bære hen til Jesus faktisk har tro. Et spædbarn her dermed mulighed for at tage i mod Guds rige som voksne gør det.

Det interessante er at Luk 18;15-17 ofte bruges af Lutheranerne, mens Matt 19;15 og Mark 10,16 fra Baptistisk hold. Grunden til dette finder jeg i at de to sidst nævnte beskriver en fysisk velsignelse af børn, som bemærkelsesværdigt ligger sidst i beretningerne. Dvs. at Matt og Mark versionen beskriver to ting Jesu ord og hans handling. Mens Luk. vægtlægger kun hans ord. At ordene da tolkes og bruges til vidt forskellige argumenter er en anden sag.

Jesus sagde til sine disciple at de skulle ydmyge sig og blive som et lille barn for at komme ind i himmeriget (Matt 18;3-5). Fra Lutheransk side bruger Leif Andersen dette til at vise at Jesus mente at børn kunne tro. Argumentet bliver da at Jesus ikke brugte et eksempel med et barn, hvis ikke dette kunne tro.

Baptisten vil til stadighed hævde den reflekterende tro som udgangspunkt for dåben. Et modargument vil da være at Jesus i Matt 18;3-5 hentyder til barnets evne til at ligge sin *tillid* til sine forældre. Her kan man som sideargument trække frem Luk 8;32 og Matt 11;17 hvor

²⁶ Jer 1;5v5 «... før du kom ud af moders skød, helligede jeg dig..»

²⁷ Luk 1;15 «...men han skal fyldes med Helligånden allerede fra moders liv..»

²⁸ ”Troen kommer altså af det, der høres, og det, der høres, kommer i kraft af Kristi ord”.

²⁹ Ikke alle Lutheranere har dette syn. Andre vil sige at forældrene eller præsten kan tro for barnet. Se afsnit 2.3.2.

³⁰ Andersen; 1998; s28

³¹ »Sandelig siger jeg jer: Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det.«

Jesus bruger samme billede med et barns sindstilstand til det spontane og tillidsfulde hengivenhed³².

2.3.2. Andres tro for barnet

Men ikke alle Lutheranere vægtlægger barnets tro så meget. For det er ikke alle lutheranere der hævder at spædbarnet virkelig tror³³. I stedet vil nogen sige at det er forældrene der bærer barnet frem *i tro*. Det bliver da på deres tro at barnet døbes. Problematikken ved denne teori bliver dåbspraksisen i de lande hvor Luthers lære er statsreligion (Fx Norge og Danmark). Religion bliver tradition og kultur og dåbspraksisen nærmer sig en problematik hvis forældre stiller sig frem som bedragere og lader deres barn døbe på en tro de ikke har. Men her kommer vi tilbage til troens to sider.

2.3.3. Troen som gave

Hvis Gud kan give troen som gave, hvorfor skulle Gud da ikke kunne give troen til et spædbarn? Hvis troen gives suverænt ved Guds indgreb, behøver vi ikke at snakke om dåb på forældres tro eller for den sags skyld præstens. Dvs. at Gud skaber troen i barnet ved dåbshandlingen. Dermed er det de færreste lutheranere der hævder at troen bliver der uden at barnet opdrages i den kristne tro. De som anmoder om dåben har dermed en forpligtende forudsætning for barnets dåbsoplæring. Selvfølgelig kan ingen garantere at barnet forbliver i troen ved deres dåbsoplæring. Men når dåbsoplæringen fra forældrenes side udebliver bliver barnedåben problematisk. Derfor har mange lutheranere gået ud og være mere markante på dåbsoplæringens vigtighed.³⁴

Men uanset dåbsoplæring og den gode tanke i dette, vil man fra Baptistisk side ikke mene at et barn kan tro. Om så barnet får den som gave af Gud, vil man ikke se nogen fornuft i at barnet skulle kunne beholde denne tro. I Rom 10;14 ”*Men hvordan skal de påkalde ham, som de ikke er kommet til tro på? Hvordan skal de tro på ham, som de ikke har hørt om? Hvordan skal de høre, uden at nogen prædiker?*”. Dette er et eksempel på et vers som vil bruges som modargument på at et barn ikke kan modtage eller have tro.

”*At barnet får troen i dåpen, er hverken et dogmatisk postulat eller en erfaringspåstand. Men en hjælpetanke*”³⁵ udtales det fra luthersk side. Denne *hjelptanke* har da at holde dåb og tro sammen som er så vigtigt i både Luthersk og Baptistisk tanke. I begge syn er troen før dåben i den forstand at troen er en forudsætning for dåben. Dermed kan man i streng forstand ikke sige at dåben giver troen, men troen leder til dåben, som skriften klart viser.³⁶ Troen skal derfor gives til barnet lige før dåbshandlingen i den lutherske tanke om at Gud giver troen. Men en sådan hypotese vil være underordnet hvis man som lutheraner mener at det er præsten eller forældrene der tror for barnet. Men som før nævnt er denne teori ikke den mest underbyggede, og er heller ikke set på som dogmatisk rigtig.

---

³² Luk 8;32 og Matt 11;17 bruges endda dans som billede, der i udgangspunktet udtrykker hengivelse af følelser hvor både krop og sind udtrykker dette. Ses dette billede i forhold til begrebet *tro*, for det at lægge sin *tillid* til Gud en meget dynamisk og følelsesmæssig kraft.

³³ RBLM DNK & DNB; s23ff

³⁴ Hele denne tanke om dåbsoplæring og at *andre* end den døbt, har ansvar for at den døbt kommer til personlig bekendelse kan være yderst problematisk i et postmoderne og pluralistisk land som især Danmark er.

³⁵ RBLM DNK & DNB; s30.

³⁶ RBLM DNK & DNB; s31.

2.4. Dåben i den postmoderne tid.

Hele denne tanke om dåbsoplæring og at *andre* end den døbte, har ansvar for at den døbte kommer til personlig bekendelse kan være yderst problematisk i et postmoderne og pluralistisk land som især Danmark er. Den danske folkekirke har så stor religiøs bredde, at det nogen gange er meget vanskeligt at skelne mellem kristendom og nyreligiøsitet. Hele den postmoderne³⁷ holdning er så langt inde i Kristendommen, at det tit og ofte er vanskeligt at definere hvad kristendom er.

Religionsfrihedens ideal går også imod at man skal lade sit barn døbe. Lader man et barn døbe fordi man ønsker at give barnet en dåbsoplæring, kan vi snakke om at *pålægge* barnet en religion. Men det værste i denne vinkel er selve den religiøse handling. Hvad så end der sker i barnedåben, snakker vi om et religiøst ritual som påtvinges et menneske der pga. alder ikke kan sætte sig imod. Spørgsmålet bliver da, om ikke barnedåben går imod *Religionsfrihedens ideal*?

Når vi ser objektivt på dåben som påtvunget religiøst ritual, bliver da ikke troens dåb den dåb som understøtter religionsfriheden mest? Det etiske modargument ville være at forældre har myndighed til at bestemme over barnet. Har da forældrene også myndighed til at udsætte sit barn for andre religiøse ritualer?

Spørgsmålene er mange, men min vurdering af hvorfor der er så mange der stadig i Danmark døber deres børn er ikke en stærk overbevisning om at Jesus Kristus er vejen sandheden og livet. Men et levn fra det "kristne" Danmark hvor "de" tror at hvis bare "vores" børn er døbt så skal de jo nok komme til himmelen, hvis der eksisterer en Gud.

2.5. Ræsonnation

Er du i den overbevisning at alle er under arvesynden, sådan at de går fortabt hvis ikke de bliver frikendt fra den. Og samtidig mener at dåben er det nådemiddel hvor et lille barn kan blive frikendt fra arvesynden. Da vil der ikke være nogen tvivl om at du skal døbe dit barn. Da bliver religionsfrihedens idealer også ligegyldige, da du handler i tro på at dit barn trænger frelse for at blive døbt til frelse fra arvesynden. Du handler derved i kærlighed overfor dit barn.

Problemet opstår i det øjeblik vi begynder at tro at udøbte børn kommer til himmelen. Hvorfor skal jeg da døbe? Hvorfor kan barnet da ikke selv tage sin stilling som voksen? Fra mit stå sted, står og falder henholdsvis troens dåb og barnedåben på hvorvidt menneskebarnet er under arvesynden. For der er ikke tvivl om at dåben er og skal være en stor del af kristenlivet. Vi døber ikke *bare* fordi Jesus har sagt det, men fordi "*Det vand er et billede på den dåb, som nu frelser jer; ikke en fjernelse af legemets snavs, men en god samvittigheds pagt med Gud, ved Jesu Kristi opstandelse*" (1 Pet 3;21).

At man kan finde bibelvers på at barnet er uskyldig og er under nåden fordi de ikke kender forskel på ondt og godt er en ting, men noget andet er den etiske tanke bag det.

At tænke på at en spædbarn der fødes i Pakistan under muslimske forældre og dermed ikke modtager troen og nåden i dåben vil gå fortabt, fordi barnet kun blev 2 måneder og aldrig fik chancen til at få troen i dåben. De fleste vil tænke at det er en ond Gud der tillader dette. Tanken om at det uskyldige lille barn tilhører himmeriget allerede, behager mere vores syn på en retfærdig Gud. Mange Lutheraner vil sige at Gud godt nok har bundet os til dåben, men ikke sig selv. På denne måde kan man forklare frelsen af det barn som førnævnt eksempel.

³⁷ Jeg ser den nyreligiøse tendens bekræftet i postmodernismens individuelle tanke om; «*hvad der er rigtigt for dig, er ikke rigtigt for mig, men det gør ikke din teori til dårligere end min*».

3.0. AFSLUTNING

Fra luthersk hold er barnet under arvesynden og behøver da frelse. Frelsen modtages i tro. Troen gives da som gave af Gud lige før selve dåbshandlingen. Andre lutheranere mener at det er nok at forældrene tror eller præsten gør det. Men det vi kan konkludere er at dåben i luthersk sammenhæng da bliver en del af kristenlivet fordi den sætter mennesket ind under nåden i stedet for arvesynden. Dåben giver da frelsen til det lille barn, fordi troen på Jesus Kristus modtages lige før selve dåbshandlingen.

Baptisterne vedkender ikke at et barn under nogen omstændigheder kan modtage eller have tro. Men der kræves til gengæld ikke noget af det lille barn for at tilhøre himmeriget. Det lille barns uskyld er nok til at det er under nåden. Dermed snakker baptisten ikke direkte om arvesynd for det lille barn.

Frelsen tilegnes i det baptistiske syn ved en personlig reflekterende og bekendende tro på Jesus Kristus, som naturlig følge vil være dåb. Dermed bliver dåben ikke en del af kristenlivet for at opnå frelsen, men for at bekræfte den i den bekendende tro. Dåben udfører ikke noget direkte andet end den bliver en god samvittigheds pagt med Gud.

LITTERATURLISTE

- Andersen, Leif. «*Hvad Bibelen faktisk siger om barnedåpen*». Lohses Forlag 1998.
- Bibelen. Det Danske Bibelselskab København 1996.
- Eidberg, Peder A. Kapittel overskrift. «*Baptistisk dåpssyn*». Side 11-26. Fra bogen; dåpen i norske kirkesamfund. Gyldendal Norsk forlag (Land og Kirke) 1982.
- Modalsli, Ole & Engedal, Leif Gunner. «*Evangelisk tro*». Luther Forlag 4 oplag 1994.
- RBLM DNK & DNB (forkortelse af) «*Rapport fra de bilaterale læresamtaler mellom Den norske kirke og Det Norske Baptistsamfund*» 1984-1989. Titel: «*Èn Herre Èn tro Èn kirke Èn lengsel mot èn dåp*». Kirkens Informasjonstjeneste.
- Sannes, Hjell Olav. «*Dåpen og dens plass i kirkens liv*». Forlaget af H. Aschehoug 6 CO. (W. Nygaard). Oslo 1978.
- Sannes, Hjell Olav. Kapittel overskrift. «*Evangelisk-luthersk lære om dåpen*». Side 78-95. Fra bogen; dåpen i norske kirkesamfund. Gyldendal Norsk forlag (Land og Kirke) 1982.